

Budgetuppföljning och prognos

Maj 2026

Kultur- och fritidsnämnden

Innehållsförteckning

1.	Kultur- och fritidsnämnden	3
1.1	Organisationsbeskrivning och uppdrag	3
2.	Verksamhetsåret 2026	6
2.1	Viktiga händelser och beslut under året	6
2.2	Projekt	10
2.3	Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter	11
2.3.1	Utmaningar och möjligheter – förvaltningsövergripande	11
2.3.2	Utmaningar och möjligheter – i respektive verksamhet	12
3.	Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal	15
3.1	Ekonomisk analys	15
3.1.1	Driftredovisning	15
3.1.2	Åtgärder för att nå budget i balans	15
3.1.3	Investeringsredovisning	15
4.	Medarbetare	15
4.1	Analys av nyckeltal	16

Budgetuppföljning med helårsprognos för ekonomi och verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: efter mars, maj, augusti (delårsrapport) och oktober. Efter december månad görs årsbokslut. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige.

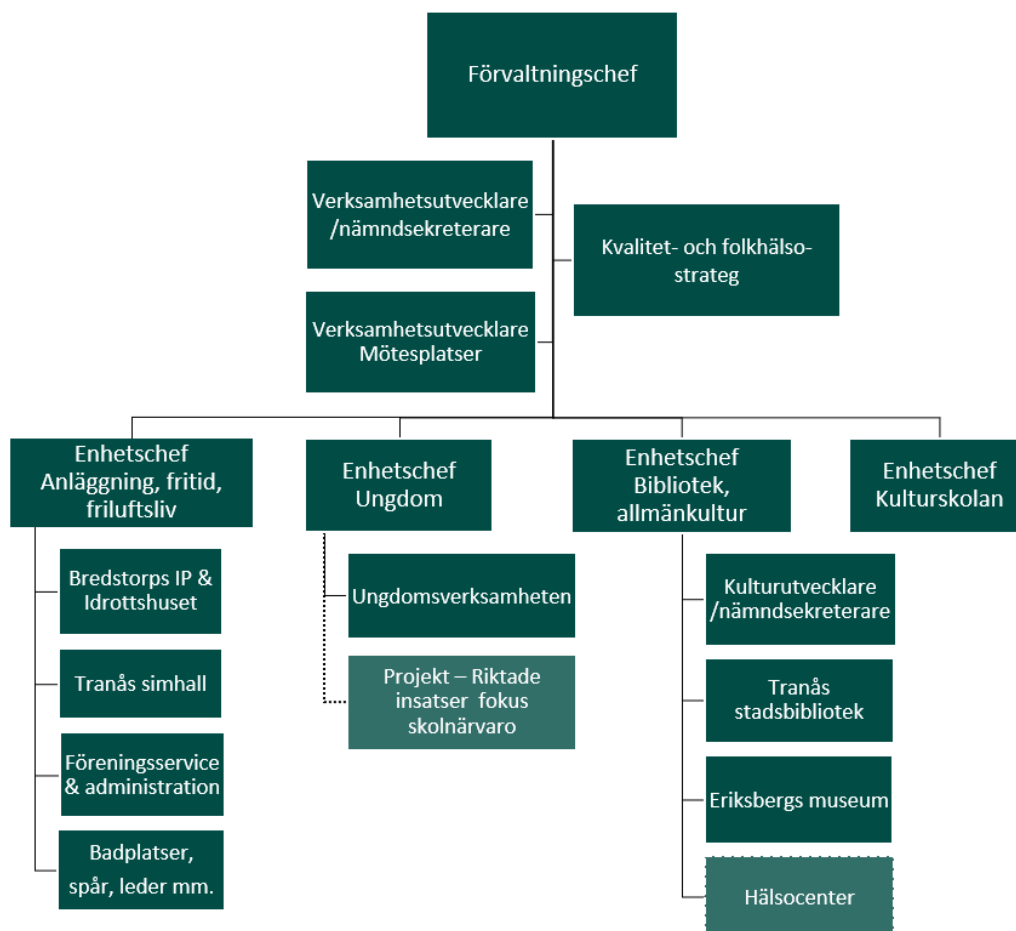
1. Kultur- och fritidsnämnden

1.1 Organisationsbeskrivning och uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att i egen regi och i samverkan med andra aktörer skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter i Tranås kommun. Kultur- och fritidsverksamhet fyller en viktig samhällsfunktion, inte minst när det kommer till främjande och förebyggande insatser. Ett rikt kultur- och fritidsliv främjar hälsa, delaktighet och gemenskap och gör Tranås till en attraktiv kommun att bo, leva och verka i.

Följande verksamheter ingår i kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde:

- Idrottsanläggningar, simhall, badplatser, spår och leder, föreningsservice (bidragshantering, bokning mm.) samt administration.
- Ungdomsverksamheten + Projekt Riktade insatser fokus skolnärvaro
- Bibliotek och allmänskultur, inkl. Hälsocenter, Eriksbergs museum, vagnsmuseet, konstarkiv, offentlig konst, programverksamhet med utställningar, konserter, evenemang mm.
- Kulturskola
- Folkhälsa

Strategisk folkhälsosamordning + verksamhetsutvecklare/nämndsekreterare

Inom ramen för kultur- och fritidsförvaltningen ryms Tranås kommuns strategiska folkhälsoarbete. Folkhälso- och kvalitetstrateg kartlägger behov, samordnar och inriktar kommunens folkhälsoarbete, såväl internt som externt i kontakt med övriga aktörer, såsom myndigheter och civilsamhälle. Till förvaltningen hör även en verksamhetsutvecklare/nämndsekreterare, som tillsammans med förvaltningschef och folkhälso- och kvalitetstrateg utgör ett strategiskt stöd till verksamheterna avseende bl.a. budget- och måluppföljning, kvalitet, intern kontroll, utveckling mm.

Verksamhetsutvecklare Mötesplatser

En ny tjänst tillsatt under augusti 2025, som kommer att arbeta för att erbjuda Tranås kommuninvånare en rik variation av sammanhang att mötas i – från mindre och begränsade arrangemang till större och mer omfattande evenemang det vill säga *Goda möten – för det goda livet*.

Anläggning/fritid/friluftsliv

Avdelningen för anläggning/fritid/friluftsliv ansvarar för skötseln av Bredstorps idrottsplats, Idrottshuset och Tranås simhall, samt skötseln av badplatser, spår och leder. Avdelningen arbetar även med frilufts- och anläggningsutveckling samt aktivitetsytor i tätort och på landsbygd. Till avdelningen hör även Föreningservice, med ansvar för bl.a. handläggning av föreningsbidrag, bokning av kommunens idrottshallar samt genomförande av olika typer av projekt, arrangemang, föreningsträffar m.m. Avdelningen innefattar även administrativ personal med ansvar för bl.a. fakturahantering/kontering samt handläggning av Pluspolarkort.

Ungdomsverksamheten

Ungdomsverksamheten vänder sig till barn och ungdomar mellan årskurs 6–17 år. Verksamheten genomför aktiviteter på och utanför den fysiska ungdomsgården Epic, i syfte att skapa en meningsfull fritid med ett varierande utbud för barn och unga i Tranås kommun. Ungdomsverksamhet innebär ett icke-formellt lärande där barn och unga ges möjlighet att skaffa sig egna erfarenheter av delaktighet, tillhörighet och gemenskap. Verksamheten arbetar runtom i kommunen där ungdomar finns, med uppsökande verksamhet samt planerade evenemang.

Bibliotek/Allmänskultur – inkl. Hälsocenter

Biblioteket fungerar som en öppen och demokratisk mötesplats och är en dynamisk arena för bildning, läsning, litteratur, informationsinhämtning och utbyte, källkritiska perspektiv och medieutlån. Biblioteket utgör ett slags kommunens vardagsrum och utgår från tillgänglighet, delaktighet och inkludering där datorer, skrivare, wifi, digital handledning, kultur- och familjeaktiviteter erbjuds, allt med en hög grad av självbetjäning. Till allmänskulturens ansvarsområden hör konstkarkivet, offentlig gestaltning, museiverksamhet, utställningar, program och evenemang.

Till avdelningen Bibliotek/Allmänskultur hör även *Hälsocenter*, en samverkansmodell som drivs lokalt genom samarbete med region Jönköpings län, vårdcentralerna i Tranås och rad olika lokala organisationer, aktörer och föreningar. Syftet med *Hälsocenter* är att genom ett

hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt ge stöd till att förbättra och bibehålla invånarnas fysiska, psykiska, sociala och existentiella hälsa.

Kulturskolan

Kulturskolan i Tranås arbetar för att barn och ungdomar i Tranås kommun ska ha tillgång till en mångfald av olika uttryck och har aktiviteter inom musik, dans, bild och teater för barn från 4 år och uppåt. Här finns möjligheten för barn och ungdomar att utvecklas i en kreativ miljö med inspirerande lärare. Kulturskolan har cirka 500 elever som undervisas av 17 lärare. Kulturskolan samarbetar med förskolor och grundskolan och ansvarar också för samordning av kommunens Skapande skola.

2. Verksamhetsåret 2026

2.1 Viktiga händelser och beslut under året

EC Allmänkultur/bibliotek/Hälsocenter

- Den 1 mars tillträdde en ny hälsocoach, ett viktigt steg i utvecklingen av Hälsocenters utökade uppdrag. Arbetet med att bredda verksamheten har påbörjats och skapar förbättrade möjligheter att ta emot fler kunder samt erbjuda ett större utbud av gruppaktiviteter. Ny hälsocoach kommer även axla uppdraget som samordnare för kommunens suicidpreventiva arbete på tjugo procent av sin tjänst.
- Parallellt har en omgestaltning av Eriksbergs museum inletts med syftet att skapa ändamålsenliga lokaler för Hälsocenter. I de nya lokalerna tillskapas kontorsplatser för den två hälsocoacher, samtalsrum/poddrum samt en inbjudande loungemiljö. Den 21 maj nyinvigdes Hälsocenter i nya lokaler på Eriksbergs museum. Hälsocenter får en egen placering, efter att ha haft tillfälliga lokallösningar i några år. Den nya lokaliseringen bedöms vara mer kostnadseffektiv, samtidigt som verksamheten fortsatt kommer att nyttja Badhotellets gym och yogasal för aktiviteter tillsammans med kunder. På Eriksberg har verksamheten fått en lugn och trygg miljö. På sikt är syftet också en större samverkan med museet och kulturverksamheten.
- "Tillsammans för folkhälsa - TFF" har under perioden beslutat att bevilja statsbidrag till projektet "Fem fingrar för framtiden". Projektet är ett samverkansinitiativ mellan Hälsocenter och AMA, där Femfingermetoden vidareutvecklas och anpassas till en yngre målgrupp med målet att öka såväl aktivitetsnivå som upplevd och faktisk hälsa.
- Vidare har även projektet *DigiTranås*, som nu kallas *Teknikkompis*, tilldelats statsbidrag via TFF. Inom ramen för *Teknikkompis* kommer Tranås stadsbibliotek att anlita digitala coacher som stöttar seniorer i vardagsnära digitala frågor. Projektet genomförs i samverkan med Seniorcentralen och inkluderar drop-in-verksamhet både på biblioteket och på Seniorcentralen. Beräknad starttid är i juni månad.
- Under perioden har enheten rekryterat fem eventvärdar för timanställning. Eventvärdarna har fått utbildning i värdskap, bemötande och HLR. Eventvärdarna ska stötta förvaltningens arbete med arrangemang och aktiviteter, till exempel vid traditionella firanden, Konstrakan, Idrott för alla-dagen eller under Regnbågsveckan, samt kring arrangemang inom förvaltningens utökade arbete med mötesplatser såsom Kulturnatt eller allsångskvällar i Hätte.
- Projektet *Konstinфраstruktur på landsbygden* har startat under våren. Tranås kommun är projektägande kommun och genomför projektet tillsammans med Aneby, Nässjö och Eksjö kommun. Projektet finansieras av Region Jönköping. En projektledare kommer att anställas under fyra månader till hösten. Tranås kommun kommer att stå som arbetsgivare i egenskap av projektägande kommun. Hittills har kartläggning påbörjats för att planera samverkan inom projektet.
- Offentlig gestaltning: Under maj månad har konstverket Nattviolen levererats till Tranås nya bostadsområde Lindelund. Konstverket blir en naturlig del av området och samverkan med Samhällsbyggnadsförvaltningen och Tillvaxterdelningen har varit central. Konstverket har fått en

central plats i området och representerar områdets närhet till naturen. Invigning av konstverket planeras till hösten, då området också öppnar. Konstverket Scotty har nu funnits i Tranås i cirka tio år. Scotty har restaurerats under våren och kommer att få en ny, mer passande placering i Ekmarkspark. Där kommer Scotty att stå i parkmiljö, vilket var grundtanken med konsten.

- Traditionella firanden: Kultur och verksamhetsutvecklare för Mötesplatser planerar tillsammans kommunens traditionella firanden. Under våren ordnades ett stort valborgsfirande med aktiviteter, vårelld och ett scenprogram. Arrangemanget är ett av kommunens största och lockar cirka 3 000 besökare. Under juni månad planeras ett traditionsenligt nationaldagsfirande samt en medborgarcermoni, i år på Tranås torg. Dessutom planeras ett midsommarfirande, som förvaltningen ordnar vid stadshusscenen för tredje året i rad. De traditionella firandena är en viktig del i att samla Tranåsborna och göra staden attraktiv att leva i.

EC Anläggning/fritid/friluftsliv

- Beslut har fattats om utökning av licens för Senovic samt att implementera systemet fullt ut på Bredstorps IP.
- Arbete pågår med att vidareutveckla I Chemistry kopplat till Bredstorps IP, med fokus på att fasa ut miljöfarliga kemikalier och minska antalet produkter i verksamheten. Simhallen är redan i full drift med systemet och där har ett omfattande arbete genomförts för att reducera antalet kemikalier och produkter.
- På Eriksberg har omflyttning genomförts samt nytt möblemang införskaffats.
- I simhallen har nya leksaker köpts in, samt planering genomförts för byte av kolfilter i både stora och lilla bassängen. Den stora bassängen kommer även att utrustas med UV-ljus under vecka 32–33.
- Genomgång har genomförts tillsammans med miljö- och hälsa för både simhallen och Bredstorps IP.
- 10MILA genomfördes den 2–3 maj under mycket lyckade former, från arenafunktioner till boendelösningar på hårt underlag.
- Elin Hornbrink tillträdde tjänsten som samordnare fritid den 2 februari.
- Utvecklingsarbetet på Bredstorps IP tillsammans med alliansen har nu startat på allvar.
- Arbete pågår kring ärendehantering kopplat till trygga föreningsmiljöer. Underlag för ärendehantering har tagits fram och beslutats av nämnden.
- Ersättning av arbetsledare i samband med pensionsavgång har genomförts och rekrytering av idrottsplatsvaktmästare pågår
- Anmälan till sommarsimskolorna öppnat
- Aktivitetsrunda uppsatt i Ekmarkspark och runt Illern
- Bryggor och badplatsundersökningar genomförda
- Invigning av discgolfbana Malingskog

EC Ungdom/Projekt Riktade insatser fokus skolnärvaroUngdomsverksamheten:

- En tillsvidaretjänst på 50 % inrättades med start den 1/1 2026.
- I mitten av april tillträdde Martin Palmqvist tjänsten som Ungdomsutvecklare. Det är en ny tjänst, finansieras delas av medel från ungdomsverksamheten men även via stadsbidrag (nya socialtjänstlagen). Tjänsten är en del i det främjande och förebyggande ungdomsarbetet och ska främst rikas ut till/mot de ungdomar som inte finns i Epics verksamhet som ett led i att nå fler unga. Samverkan är ledordet där skola, öppenvård, föreningsliv och civilsamhället är givna samverkanspartners. Även arbetet med kommunens ANDTS-frågor kommer ligga på denna tjänst.
- Ungdomsverksamhetens personal fortsätter att utveckla det utåtriktade arbetet med att gå ut till alla elever i åk 5 för att informera om ungdomsgården Epic samt i samband med det ha rastaktiviteter. Alla åk 5 bjuds även in till Epic för att komma på studiebesök inför att gården öppnar för dem i mitten av juni. Detta görs i samverkan med projekt riktade insatser skolnärvaro.
- Personal från ungdomsverksamheten arbetade kväll och natt under Valborg för att finnas som trygga vuxna för kommunens unga under valborsfirandet samt "ute på stan" senare under kvällen/natten.
- Martin Palmqvist hade i samband med valborgsmässafton en kampanj tillsammans med Systembolaget för att motverka lagning av alkohol. Martin och personal från Systembolaget fanns på plats utanför Systembolaget för att informera. Det gick även ut information på kommunens sociala medier.
- Under våren har ungdomsverksamheten samverkat med Kulturskolan med ett koncept som heter Fridayz. Där har verksamheterna tillsammans under tre fredagar erbjudit öppen ungdomsverksamhet både i Kulturskolans lokaler och på Epic, som ett led i att få fler unga att upptäcka det utbud som finns i Tranås för åldersgruppen.
- En samverkan mellan ungdomsverksamheten, 4H-gården samt skolan har inletts för att arbeta med unga som har svårt med skolmotivationen.

Projekt Riktade insatser skolnärvaro:

- Projektet utökades från och med januari med ytterligare en tillsvidaretjänst på 50 %. I och med detta kunde alla kommunens F-6 skolor kunna få ta del av projektet. Den del som utökades till övriga skolor var fritidslots, vars uppdrag är att arbeta främjande för en aktiv och meningsfull fritid för barn i åk F-5 i samverkan med vårdnadshavare samt andra aktörer som föreningsliv, socialtjänst och skola.
- Många barn har ett brinnande intresse för fotboll men i projektet har det uppmärksamats att flertalet har svårt att ta sig till Bredstorp. För att kunna möta upp de ungas intresse och behov av en aktiv och meningsfull fritid har projektet startat upp en samverkan med TFF där personal från projektet samt tränare från TFF har öppna träningar där de unga befinner sig. Den här gången var det Stoeryds tur och under maj – juni erbjuds det gratis fotbollsträning för alla kommunens unga i skolåldrarna F-5 på fotbollsplanen i Stoeryd.

- Projektets personal arbetade under kommunens valborgsfirande med att ordna aktiviteter för hela familjen samt att finnas där som trygga vuxna för kommunens unga.
- Samverkan med simhallen fortsätter med simträning som erbjuds både under dagtid samt eftermiddagstid.
- Samverkan med VUX har inletts där fritidslotsarna under början av maj var på plats och informerade om sitt uppdrag, vikten av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga samt om fritidskortet. Detta som ett led i att genom föräldrar nå ut till ännu fler barn och unga och erbjuda familjer som har behov av stöttning kring fritidsaktiviteter. Detta samarbete genererade genast flera individkontakter.

EC Kulturskolan

- Musiklärarna har gjort 50 skolbesök i alla årskurs 1 på grundskolan där eleverna fått tillfälle att sjunga tillsammans, vilket sedan resulterade i ett stort evenemang som kallas *Ettornas Kör*. Cirka 100 barn anmälde sig till konserten för att medverka med kulturskolans elev- och lärarorkester i Holavedsgymnasiets aula. Konserten blev slutsåld och 450 besökare såg konserten.
- Samverkan med Hälsocenter har startat och mynnat ut i två grupper med *Dans För Hälsa* - en som riktar sig till flickor på mellan- och högstadiet, och en som riktar sig till vuxna. All *Dans För Hälsa* är kostnadsfri vilket gör det tillgängligt och likvärdigt för fler personer. Metoden är evidensbaserad och har visat sig effektiv för att stärka psykisk hälsa och stressrelaterade besvär i nuläget finns tre danspedagoger i Tranås som har gått utbildningen.
- Satsningen i Stoeryd, Öppen Kulturskola i Blå Huset är fortfarande på uppgång. I vår har det varit drygt 50 barn och unga varje vecka under de tre dagar Kulturskolan haft öppet. Dans och bild har blivit mycket populärt och en stor efterfrågan finns om att ha öppet fler dagar. I Kulturskolans budget har också prioriterats att ha flera pedagoger på plats i Blå huset.
- Kulturskolan har fått besked om statliga medel, 160 000 kr för kulturutveckling inom Kulturskolan och 250 000 kr tillsammans med Vetlanda och Gnosjö kommun för ett gemensamt cirkusprojekt som kommer startas till hösten.
- Danssagan som är Kulturskolans största projekt har genomförts i maj. Grundskolorna blir inbjudna och 1350 skolbarn har sett dansföreställningen, ca 1200 personer köpte därtill biljetter till kvällsföreställningarna. 270 danselever i åldrarna 4 – 19 år medverkade på scenen.
- Alla barn i årskurs 2 i Tranås Kommun har besökt Kulturskolan och fått prova instrument, dans och teater. Musiklärare har besökt alla förskolor i kommunen och träffat 170 barn vid två tillfällen i ett projekt med fokus på språkljud, koncentration och rörelse.

2.2 Projekt

Riktade insatser med fokus på skolnärvaro - är ett samverkansprojekt mellan kultur- och fritidsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, individ- och arbetsmarknadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen - efter beslut i Kommunfullmäktige 2023-03-27:

att ”ge kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen, utökad ram under 2023–2027 med 3 500 tkr årligen. Satsningen ska i huvudsak bestå i en ökning och/eller utveckling av förebyggande insatser gentemot yngre barn inom främst skola, fritid och/eller individ- och familjeomsorg. Detta innebär också mer uppsökande verksamhet och mer stöd till familjer och i föräldraskapet”.

Beslut togs senare om att projekttiden ska gälla fram till och med 2028.

Projektorganisation

Projektet leds av en projektledare och har en styrgrupp bestående av förvaltningschefer från barn – och utbildningsförvaltningen, individ – och arbetsmarknadsförvaltningen, kultur – och fritidsförvaltningen samt kommundirektör. Organisatoriskt är projektet placerat under kultur – och fritidsförvaltningen, detta kan komma att ändras under projektets gång. Projektledaren påbörjade sitt uppdrag i februari 2024. Inom projektets ramar rekryteras två nya funktioner sommaren 2024, en barn- och ungdomsutvecklare och en fritidslots. Ytterligare en barn- och ungdomsutvecklare anställdes i augusti 2025.

Syfte

Projektets syfte är att genom ett salutogent perspektiv främst arbeta främjande och förebyggande med insatser kring skolnärvaro för barn upp till 11 år, samt ge berörda förvaltningar nya verktyg i detta arbete. Huvudfokus ligger på yngre skolbarn i åldrarna 6–11 år. Syftet är också att främja och öka samverkan mellan berörda förvaltningar i arbetet med att främja skolnärvaro och därigenom skapa nya arbetsmetoder.

Omfattning/ avgränsning

Utgångspunkten för projektet är att arbetet ska vara främst främjande och förebyggande. Då ingången i projektet är att insatserna ska vara riktade och koncentrerade kommer huvudfokus ligga på yngre skolbarn i åldrarna 6–11 år. Projektets insatser var i en första fas i huvudsak riktade till Hubbarpsskolan. Under våren 2025 utökades projektet till att innefatta även Norrskolan (sedan hösten 2025 Granelundsskolan).

Genomförande

Med det salutogena perspektivet som grund och med utgångspunkt i forskning, intervjuer med barn och vårdnadshavare, de samverkande verksamheternas erfarenheter, önskemål och behov samt omvärldsbevakning har nya arbetsmetoder arbetats fram. Dessa följs upp regelbundet och kan vid behov omarbetas och anpassas.

Förväntad betydelse

Forskning visar att verkningsfullt för att främja skolnärvaro är att arbeta med insatser som ökar barns upplevelse av trygghet och delaktighet i skolan. (IFOUS fokuserar: skolnärvaro, 2019). Därför kommer projektet till stora delar rikta in sig på just detta genom att arbeta med generella insatser utifrån ett salutogent perspektiv, med bland annat värdegrundsarbete och en ökad delaktighet i samhället i form av

att främja en meningsfull fritid. Förväntad betydelse av detta är att generellt öka barnens upplevelse av trygghet och delaktighet. Stort fokus kommer också läggas på att öka vårdnadshavares upplevelse av delaktighet genom information, utbildning och inbjudan i att vara en större del av barnets olika aktiviteter genom samverkan mellan berörda förvaltningar. Förutsättningen för skolnärvaro påverkas av många faktorer: skolsituationen, familj, hälsa, fritid mm. Genom att arbeta med samverkan mellan kommunens förvaltningar förväntas projektets insatser kunna påverka flera av dessa faktorer och på så vis göra insatserna mer verkningsfulla.

2.3 Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

2.3.1 Utmaningar och möjligheter – förvaltningsövergripande:

Demografi och ojämlikhet i livsvillkor

Den demografiska utvecklingen visar att kommuner och regioner har flera tuffa år framöver. Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer antalet invånare över 80 år öka kraftigt de närmsta tio åren, samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder endast ökar marginellt - allt färre ska således försörja allt fler. Livsvillkoren i Sverige har under en längre tid generellt blivit allt bättre. Vi lever i genomsnitt allt längre och friskare liv. Samtidigt har skillnaderna vad gäller exempelvis inkomst, förmögenhet och hälsa mellan olika grupper i samhället ökat. Forskning visar att skillnader i livsvillkor har en negativ påverkan för alla, såväl för de ekonomiskt och socialt utsatta, som för de som har det bäst. Ojämlikhet i levnadsvillkor innebär att hela samhället utsätts för slitningar, med bl.a. ökad ohälsa, lägre tillit och ökad kriminalitet som följd.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete - nycklar för att klara välfärden

Den demografiska utvecklingen och samhällsutmaningarna ovan är exempel på välfärdsutmaningar som ställer nya krav - på såväl kompetensförsörjning och samverkan, som på nytänkande och resurseffektiva arbetssätt. I ljuset av detta lyfter bl.a. SKR fram vikten av hälsofrämjande och förebyggande arbete - som en av nycklarna för att klara välfärden. Även nya socialtjänstlagen betonar vikten av förebyggande och främjande arbete - för att nå invånare tidigt, innan problemen vuxit sig stora. För att möta lagens intention krävs ett gemensamt arbete.

Betydelsen av kultur- och fritidsverksamhet

Vikten av en bred samverkan betonas när kartan för den sociala välfärden ska ritas om, och här spelar kultur- och fritidsverksamhet en viktig roll. Det är kultur- och fritidsnämndens uppfattning att flera av de verksamheter som nämnden idag ansvarar för, helt eller delvis går att betrakta som förenliga med ett förebyggande och främjande arbete utifrån nya socialtjänstlagens intentioner - om än utifrån en universell ansats. Ett rikt kultur- och fritidsliv utgör en samhällsbildande kraft som skapar en känsla av samhörighet och delaktighet, något som i sin tur kan motverka utanförskap och otrygghet. En meningsfull och aktiv fritid utgör viktiga skyddsfaktorer som antas ha en positiv påverkan även på andra förvaltningsansvarsområden, såsom ex. skola och socialtjänst. När det kommer till främjande och förebyggande insatser ser kultur- och fritidsnämnden därför en stor potential till ökad samverkan och utveckling med andra förvaltningar utifrån identifierade behov.

2.3.2 Utmaningar och möjligheter – i respektive verksamhet:

EC Kulturskolan

Kulturutövande ger kunskaper, välbefinnande och bidrar till en känsla av sammanhang. Kulturskolans aktiviteter berikar den enskilde samt skapar inkludering och social hållbarhet. För en del blir Kulturskolan vägen in till ett kommande yrkesliv inom kulturområdet. Förutom nyttan för individen bidrar Kulturskolan och dess orkestrar och ensembler/grupper till kommunens kulturliv. Kulturskolans övergripande mål är en Kulturskola för alla. För att nå dit vill Kulturskolan:

- Nå nya målgrupper (barn och unga med utländsk bakgrund, funktionsnedsättningar och från socioekonomiskt utsatta områden)
- Bredda utbudet och sänka trösklarna för deltagande
- Arbeta mer flexibelt, med aktiviteter under lov samt på olika platser där barn och unga finns

Med nya Fritidskortet ges möjlighet för fler att delta i Kulturskolans verksamhet.

Pågående och planerade insatser:

- Utveckling i Blå Huset, Stoeryd: Fler kurser och öppen verksamhet i samarbete med Öppen förskola.
- Funkisverksamhet: Startad med stöd från Kulturrådet, men framtiden efter läsåret 25/26 är osäker utan fortsatt finansiering
- Friskvårdsplatser via elevhälsan: Kulturaktiviteter som komplement för psykisk och fysisk hälsa, t.ex. Dans för hälsa och planerad Musik och Sång för hälsa.
- Digital utveckling: Kurser i spelutveckling, programmering och ny teknik för att nå fler ungdomar.
- Hållbarhet och skapande: Fokus på återbruk, slöjd, bild, form och lera som främjar välmående och samarbete
- Utveckling av foto och film: Populära områden som lockar nya deltagare.

Utmaningar:

- Kompetensförsörjning: Brist på utbildade kulturlärare med både bredd och spets.
- Ekonomi: Minskade resurser försvårar utveckling och riskerar att exkludera barn från ekonomiskt svaga familjer.
- Tillgänglighet: Svårt att nå nya målgrupper utan extra resurser.

EC Anläggning/fritid, friluftsliv

Anläggning, idrott och föreningsliv: Utmaningen framåt är att möta både föreningslivets och invånarnas behov samtidigt som en budget i balans måste upprätthållas. Detta kräver nya arbetssätt såväl som ökad effektivitet, bland annat genom digitalisering, automatisering och samverkan med andra förvaltningar. En viktig del av utvecklingen är också att bredda personalens kompetens. Förutom det praktiska arbetet ställs ökade krav på kunskap inom digitala system, miljö- och hållbarhetsfrågor samt förmåga att möta nya myndighetskrav och förändrade regelverk. Ett konkret exempel är implementeringen av ett nytt verksamhetssystem för uthyrning av idrottshallar och hantering av föreningsbidrag. När systemet är fullt infört förväntas det både effektivisera bidragshanteringen och förbättra tillgängligheten till

idrottsanläggningarna för såväl invånare som besökare. Förvaltningen genomför även en översyn av föreningsbidrag och taxor för att tydligare koppla stödet till kommunens övergripande strategier och mål.

Friluftsliv: För friluftslivet pågår ett utvecklingsarbete som syftar till att ta fram en tydlig strategi och målsättning för området. Även här är kompetensförsörjningen en framtida utmaning, där personalen behöver stärkt kunskap kring exempelvis digitala system för planering och uppföljning, miljömässiga krav samt anpassning till nya myndighetskrav. Utvecklingsarbete avseende friluftslivet i Tranås bedrivs i nära samverkan med Region Jönköpings län, Kommunal utveckling och övriga förvaltningar inom kommunen.

Simhallen: Under det senaste året har simhallen utvecklats genom nya aktiviteter såsom babysim, vuxensimskola, seniorbad samt en vidareutveckling av sommarsimskolan med fokus på bad, båt och livräddning. På så sätt bidrar simhallen både till ökad simkunnighet och till friskvård, samtidigt som den fungerar som en mötesplats för kommuninvånare i alla åldrar. Målsättningen framåt är att upprätthålla hög kvalitet och god tillgänglighet för alla besökare, med fokus på bemötande, hygien och säkerhet. Verksamheten ska fortsätta utvecklas genom digitala lösningar, ökad samverkan med skolorna samt ett bredare utbud av simskolor och träningsformer. Cafeterian och lokalerna rustas stegvis för att ge bättre service och en mer effektiv arbetsmiljö. En viktig framtidsfråga är personalens kompetensutveckling. Förutom det praktiska arbetet krävs alltmer kunskap i digitala system, miljö- och hållbarhetsfrågor samt anpassning till nya myndighetskrav. Genom detta arbete ska Tranås simhall fortsätta vara en attraktiv och trygg mötesplats för både invånare och besökare.

EC Allmänkultur/bibliotek/Hälsocenter

Bibliotek: Biblioteket är ett av våra sista offentliga rum, med fri tillgång till kunskap, information och teknik. I och med andra besparingar i samhället påverkar det bibliotekets verksamhet. Ett konkret exempel är begränsad tillgång till att träffa personal på bankerna som leder till ökad tillströmning av personer som behöver hjälp med bankärenden på biblioteket. Begränsad tillgång till arbetsförmedling innebär att personer vänder sig till bibliotekspersonalen för att få hjälp att skriva cv och söka jobb. I samhället finns ett stort digitalt utanförskap, vilket ökar behovet av mer lättillgänglig digital vägledning också kopplat till den snabba utvecklingen kring artificiell intelligens AI. Därtill finns en växande brist på tilltro till myndigheter och ett stort behov av såväl källkritik som källtillit.

Allmänkultur: Synen på kultur är ständigt föränderlig. Genom rådande värderingar i samhället används kulturen gärna som ett medel för att uppnå resultat av något annat, vilket riskerar att göra kulturens egenvärde förbisett. I arbetet med kulturell verksamhet läggs stor kraft på att försvara kulturens legitimitet, vilket tar resurser från faktisk verksamhet. Kulturen saknar idag tillräckligt med resurser för att till exempel uppnå önskvärd kvalitet i museiverksamheten. Att vårda, tillgängliggöra, förmedla och bevara vårt kulturarv är något som kräver resurser som idag saknas och riskerar att få konsekvenser för framtiden. Museiverksamheten i Tranås står inför stora utmaningar gällande öppethållande. Eriksbergs museum har en personal som delvis har ansvar för museet men också många andra områden, vilket gör verksamheten sårbar. Dess öppettider är idag väldigt begränsade. Vagnsmuseet har ingen personal dedikerad till verksamheten, utan avtalet skrivet med föreningen 4H bygger på att de ombesörjer museet och dess föremål, samt håller öppet. Om föreningen flyttar från museet krävs andra resurser för dess överlevnad. Att både driva eller avveckla en verksamhet som Vagnsmuseet kräver resurser.

Hälsocenter: En verksamhet som Hälsocenter möter en stor utmaning i och med behovet att möta upp ett

växande välfärdsproblem. Ofrivillig ensamhet är ett problem som växer i samhället parallellt med en ökande psykisk och fysisk ohälsa.

EC Ungdom/Projekt Riktade insatser fokus skolnärvaro

Fritiden är generellt en viktig arena för unga när det gäller att känna inflytande över sitt eget liv och delaktighet i det demokratiska samhället. Fritidsaktiviteter bidrar till informellt lärande och kan även ge färdigheter inom lagarbete, ledarskap och interkulturell kompetens. Vidare har fritidsaktiviteter stor betydelse för ungdomars fysiska och psykiska hälsa, samt kan även ha en kompensatorisk effekt för unga som av olika anledningar möter utmaningar inom andra delar av livet.

Den öppna ungdomsverksamheten i Tranås har behov av utveckling. För att komma fler barn och unga till del krävs bland annat en högre grad av uppsökande/utåtriktad verksamhet, ökad samverkan med andra förvaltningar, såsom skola och socialtjänst, samt ett breddat utbud av insatser och aktiviteter. En utmaning är personalförsörjningen, där verksamheten just nu är bemannad för att täcka öppettiderna för fritidsgården, men där möjligheten till utåtriktad verksamhet är begränsad.

Förvaltningen har under våren 2025 genomgått en omorganisation, vilket bland annat inneburit att ungdomsverksamheten och projekt Riktade insatser skolnärvaro sedan juli 2025 har en gemensam enhetschef. Framåt planeras en översyn av verksamheten, där chef och personal tillsammans kommer se över hur Ungdomsverksamheten kan utvecklas ytterligare, för att anpassas efter de behov som finns bland kommunens barn och unga, samt hur samverkan med andra aktörer kan stärka arbetet. Visionen är att skapa en ungdomsverksamhet som når fler och med ett bredare utbud för ungdomarna i Tranås kommun.

3. Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

3.1 Ekonomisk analys

3.1.1 Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
400. Kultur- och fritidsnämnd	516	516	0
410. Administration	3 802	3 802	0
411. Administration fritid	5 328	5 328	0
412. Anläggningar	26 105	26 105	0
413. Bibliotek – Kultur – Hälsocenter	12 367	12 367	0
414. Mötesplatser	850	850	0
415. Kulturskola	9 067	9 067	0
416. Ungdomsverksamhet	2 432	2 432	0
416. Riktad insats skolnärvaro	0	0	0
Totalt kultur- och fritidsnämnden	60 466	60 466	0

Kommentar: Helårsprognosen för förvaltningens verksamheter visar en budget i balans.

3.1.2 Åtgärder för att nå budget i balans

Ej aktuellt, helårsprognosen visar en budget i balans.

3.1.3 Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
412. Anläggningar	3 300	3 300	0
413. Bibliotek – Kultur – Hälsocenter	1 610	1 610	0
415. Kulturskola	225	225	0
416. Ungdomsverksamhet	100	100	0
Totalt kultur- och fritidsnämnden	5 235	5 235	0

Kommentar: Helårsprognosen för förvaltningens verksamheter visar en budget i balans.

4. Medarbetare

Kultur- och fritidsförvaltningen eftersträvar en arbetsmiljö präglad av öppenhet och delaktighet. Förvaltningens bredd och verksamheternas unika särart ställer stora krav på en levande och medveten kommunikation, såväl internt som externt. Arbetsplatsträffar och andra samverkansformer blandas med respektive ansvarig chefs möjlighet till det fria och mer informella samtalet. I förvaltningens ledningsgrupp ingår därtill HR-funktioner, vilket ger ett gott stöd i alla de frågor förvaltningen ställs inför avseende personalrelaterade ärenden. Vidare arbetar förvaltningen aktivt med berörda arbetstagarorganisationer, och rådande uppfattning ger vid att en god samförståndsanda präglar dialogen. Förvaltningen har för avsikt att utveckla arbetet avseende kompetensförsörjning. Genom en inventering av såväl befintliga kompetenser som uppdragsbeskrivningar är det förvaltningens vilja att medvetet utforma strategier både avseende rekrytering som för kompetensutveckling.

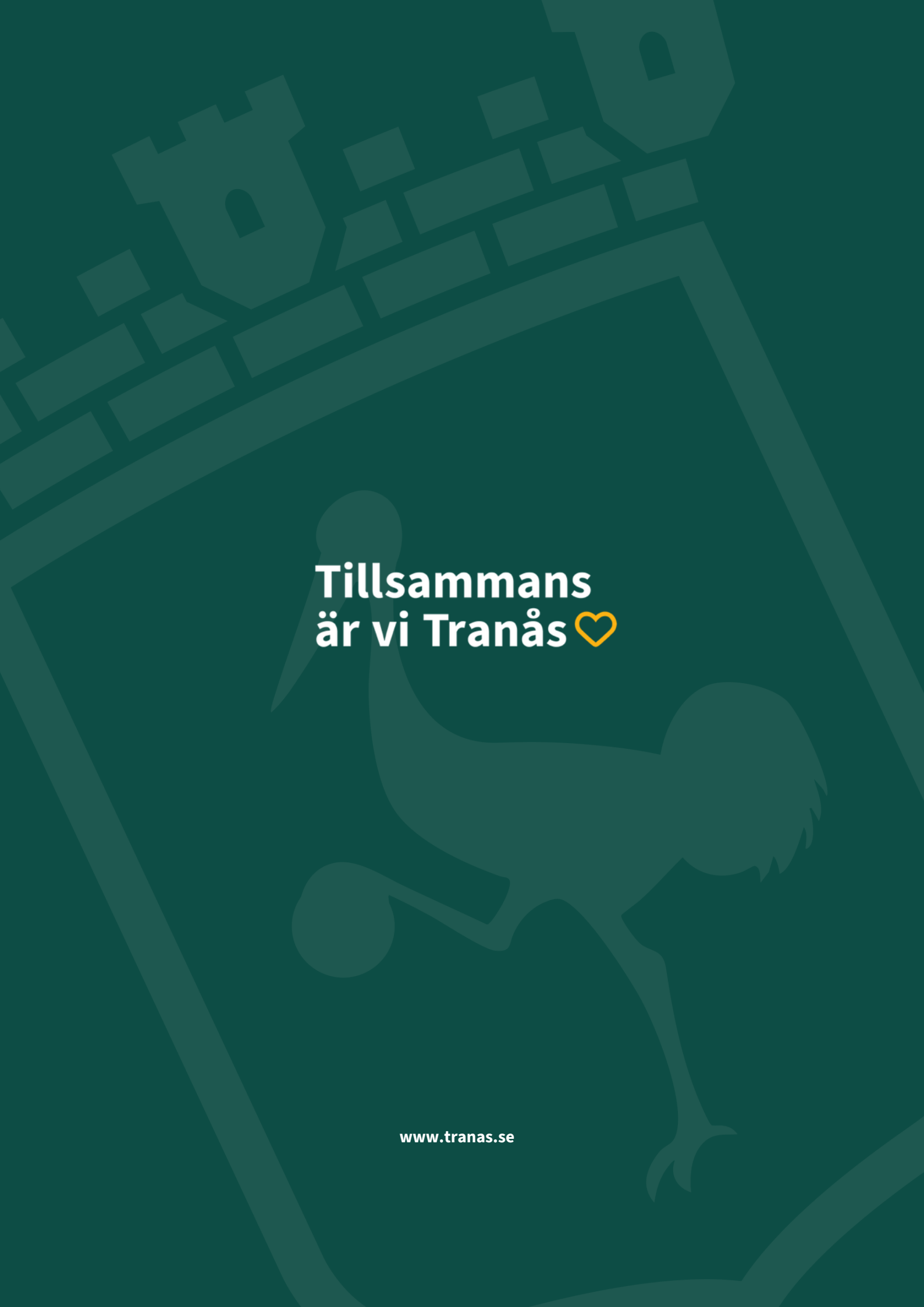
4.1 Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2026-05	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2025-05 (totalt)
Antal anställda (st)*	33	22	55	53
Andelen heltidsanställda (%)*	89,9	90,9	89,1	86,8
Sjukfrånvaro total (%)**	8,51	1,59	5,48	7,21
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,79	0,96	1,42	1,68
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	6,55	0	3,69	4,71
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			98,5	131,3
Kostnad för övertid (tkr)**			50,7	42,2

*Per aktuell månad

**För perioden 2026-01-01 till och med aktuell månad

Som statistiken ovan vittnar om handlar en av förvaltningens identifierade utmaningar om att hantera en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Frånvaron bedöms primärt ej vara arbetsrelaterad och kontinuerliga insatser görs för att få till stånd en förbättring. Det är således glädjande att utfall avseende sjukfrånvaron 2026-05 är lägre jämfört med samma period föregående år. Detta gäller för såväl kort (dag 2-14) som lång (>181 dgr) sjukfrånvaro. Kostnaderna för sjukfrånvaron har minskat med 35,8 (tkr) 2026-05 jämfört med utfall 2025-05, dock noteras att utfall avseende kostnad för övertid 2026-05 är högre jämfört med 2025-05, totalt 8,5 (tkr).

The background is a dark teal color. In the upper left, there is a stylized, light teal illustration of a computer keyboard. In the lower right, there is a large, light teal silhouette of a rooster, which is the coat of arms of Tranås. The text is centered in the middle of the image.

**Tillsammans
är vi Tranås ♥**

www.tranas.se